FiSH for Life

REFACEREA CULOARELOR DE MIGRAȚIE PENTRU PEȘTI ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA PROCESELOR NATURALE ÎN SITUL NATURA 2000 RÂUL GILORT

WWW.FISHFORLIFE.RO

REFACEREA CULOARELOR DE MIGRAȚIE ȘI A HABITATELOR PENTRU SPECIILE DE PEȘTI REOFILI DIN RÂUL GILORT

Durată: Start: 01/09/2017 - Final: 31/03/2022
Beneficiar coordonator: Agenția pentru Protecția Mediului Gorj
Beneficiari asociați: Universitatea din București (UNIBUC), Invisible Nature (IN)

Managementul râurilor

În trecut, managementul râurilor împotriva inundațiilor și stabilizarea albiilor se făcea prin realizarea de lucrări constând în gabioane, praguri (mici cascade din beton) pentru micșorarea vitezei de curgere a apei, taluzări din beton ale malurilor și alte lucrări hidrotehnice realizate prin betonare.

În ultima perioadă există un curent tot mai puternic la nivel european și interațional ce promovează nevoia de a schimba modul în care ne raportăm la râuri și de a adopta măsuri de infrastructură verde și reconstrucție ecologică pentru refacerea proceselor naturale și conservarea speciilor.
Astfel în managementul râurilor se pune tot mai mult accentul pe restabilirea caracteristicilor și funcțiilor naturale ale acestora. Refacerea proceselor naturale ale râurilor constituie alternativa viabilă în controlul inundațiilor prin creșterea capacităților de stocare temporară a apei, care în același timp pot furniza servicii pentru ecosisteme.

Proiectul Fish for LIFE

Fish for Life este un proiect de reconstrucție ecologică ambițios și inovator pentru România, care își propune să dezvolte cele mai bune practici pentru crearea unei stări ecologice bune a râurilor prin restabilirea și refacerea proceselor naturale ale acestora.
Proiectul Fish for Life își propune să contribuie la refacerea proceselor naturale și a culoarelor de migrație pentru pești pe râul Gilort, prin măsuri de reconstrucție ecologică și abordări inovatoare bazate pe un management integrat al apelor și pe colaborarea cu instituții și comunități locale.

Proiectul Fish for Life se implementează în județul Gorj, pe râul Gilort care cuprinde și situl Natura 2000 cu același nume. Situl Natura 2000 Râul Gilort cuprinde o parte din râul Gilort, zonă umedă din regiunea biogeografică continentală. Situl se întinde de-a lungul râului pe o distanță de aproximativ 19 km, începând din localitatea Pociovalișteа la nord, până în localitatea Doseni la sud. În apropiere de limita nordică, situl cuprinde și aproximativ 3.5 km din râul Galbenul.

Ce sunt siturile Natura 2000: sunt zone care adăpostesc cele mai reprezentative, valoroase și rare habitate și specii de animale sălbatice și plante. Acestea sunt înființate doar în statele membre ale UE și formează o rețea de arii naturale protejate, sau Rețeaua Natura 2000. Această rețea a fost constituită și pentru menținerea și asigurarea pe termen lung a resurselor necesare dezvoltării socio-economice durabile.

Obiectivele proiectului

Îmbunătățirea diversității habitatelor pentru patru specii de pești de interes comunitar, dar implicit și pentru restul speciilor de pești pe un sector de 26 km al râului Gilort, prin reconstrucția morfologiei și caracteristicilor fizice ale albiei;

Asigurarea conectivității a cinci corpuri de ape din situl Natura 2000 Râul Gilort și îmbunătățirea conectivității longitudinale a râului Gilort;

Îmbunătățirea coerenței ecologice a rețelei Natura 2000 prin asigurarea conectivității integrale între două situri Natura 2000 (râul Gilort și Coridorul Jiului);

Îmbunătățirea statutului hidromorfologic a cinci corpuri de râu ce acoperă o distanță de aproximativ 26 km de sectoare de râu pentru atingerea obiectivelor Directivei Cadru – Apă, incluse în Planul de Management al Bazinului Hidrografic Jiu;

Creșterea capacității instituționale de conservare a speciilor de pești reofili printr-un management integrat al corpurilor de apă, care să armonizeze atât managementul la nivel de bazin, cât și obiectivele de conservare ale rețelei Natura 2000;

Îmbunătățirea informațiilor asupra statutului ecologic și a necesităților speciilor de pești reofili din situl Natura 2000 Râul Gilort.

Rezultatele scontate

Statut de conservare îmbunătățit pentru patru specii de pești din situl Natura 2000 Râul Gilort (*Barbus meridionalis, Eudontomyzon mariae, Gobio albipinnatus, Sabanejewia aurata*), prin reducerea impactului negativ al modificărilor morfologice ale albiei pe 120 de km;

Condiții hidromorfologice favorabile menținerii habitatelor de hrănire, adăpost și reproducere pe 19 sectoare de râu, cu o lungime totală de cel puțin 26 km;

Stabilizarea sustenabilă a malurilor și a fâșiilor-tampon pe cel puțin 10 hectare de coridor de râu, prin plantarea unor specii native și bușteni deflectori în puncte cheie ale râului;

Construirea a două pasaje pentru pești funcționale pe două praguri deversoare de pe râul Gilort (la Albeni și Târgu Cărbunești), ce vor asigura conectivitatea longitudinală pentru 175 de km de râu în două situri Natura 2000;

Cel puțin 40 de oameni pregătiți (de ex. personalul administrației bazinelor de râu) pentru a implementa măsuri integrate de conservare a speciilor de pești, dar și cel puțin 40 de tineri absolvenți pregătiți în subiecte ca reconstrucția ecologică a râurilor și conservarea prioritară a speciilor de pești;

Strategie de comunicare pentru implicarea actorilor interesați, cu accent pe instituțiile cu responsabilități în managementul apelor, conservarea naturii și managementul lucrărilor hidrotehnice;
Evenimente organizate pentru proprietarii de terenuri, asociațiile pescarilor, experți și alți actori interesați pentru promovarea măsurilor de conservare in-situ a speciilor de pești de râu din situri Natura 2000 din România;
Implicarea a minim 10.000 de persoane în activități de diseminare.

Chișcarul (*Eudontomyzon mariae*) este o specie deosebită, un pește care parazitează alți pești, contribuind la îmbunătățirea zestrei genetice a acestora prin eliminarea exemplarelor slabe, bolnave, etc... Este o specie foarte rar întâlnită atât din cauza modului de viață, cât și din cauza pierderilor de habitat.
Specia este prezentă în situri Natura 2000 localizate în doar 3 țări din UE.

Dunărița (*Sabanejewia aurata*) este o specie de talie mică, cu lungimea la maturitate de cel mult 10 cm, dar care are un rol important în consumul materiei în descompunere de pe fundul albiei. Astfel ea contribuie la "curățenia" râurilor. În situl Natura 2000 Râul Gilort este aproape de limita altitudinală a arealului său. La nivel național cât și european specia este în declin.

Mreana vânătă (*Barbus meridionalis*) este ruda mai mică a mrenei comune (*Barbus barbus*), atingând dimensiuni de maxim 28 cm. Populează apele de la altitudine mai mare sau râurile mai mici, acolo unde mreana comună nu-și mai găsește condițiile necesare de habitat. Este o specie "umbrelă", adică prin protecția ei putem să contribuim la bunăstarea mai multor specii de pești care au aceleași cerințe de habitat, chiar dacă nu sunt specii protejate.

Porcușorul de nisip (*Gobio albipinnatus*) este un pește mic, având o lungime la maturitate de aproximativ 12 cm. Este o specie rar întâlnită, al cărei areal la nivel național este în scădere. Prin protecția acestei specii putem contribui la conservarea altor specii bentice (care prefera să trăiască pe fundul albiei), cu un rol deosebit în circuitul materiei organice în lanțul trofic acvatic.

Proiectul Fish for Life este finanțat de către Comisia Europeană prin programul LIFE+Nature și se implementează în perioada 1 septembrie 2017 – 31 martie 2022.

Beneficiari

ANPM
Agenția Națională pentru Protecția Mediului

MINISTERUL MEDIULUI

Life

Agenția pentru Protecția Mediului Gorj

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

invisible nature

NATURA 2000